

Sklizeň zemědělských plodin na Vysočině v roce 2018 – značně poklesla produkce brambor

Český statistický úřad již tradičně v tomto období zveřejňuje údaje o definitivní sklizni zemědělských plodin v předchozím roce. Kraj Vysočina jako typický venkovský region s vysokým podílem zemědělské půdy zaujímá v těchto přehledech významné místo.

Celková sklizeň obilovin na Vysočině v roce 2018, ve výši 698 tisíc tun, byla čtvrtá nejvyšší v rámci České republiky za Středočeským, Jihomoravským a Jihočeským krajem. Podíl kraje na celkové sklizni obilovin v republice činil 10 %. Oproti předchozímu roku se sklizeň obilovin v kraji zvýšila o 0,3 %, v celé ČR byla produkce obilovin nižší o 6,5 %. Nárůst celkové sklizně obilovin na Vysočině byl v roce 2018 způsoben mírně zvýšeným hektarovým výnosem, který proti předchozímu roku vzrostl o 10 kg. Výměra obilovin se naopak zmenšila o 3 hektary.

V roce 2018 sklídili zemědělci na Vysočině 5,22 tuny obilovin z jednoho hektaru, což je sedmý nejvyšší výnos v rámci České republiky. Na prvním místě pomyslného žebříčku se umístil Olomoucký kraj s výnosem 5,34 t/ha. Vysočina vzhledem k přírodním podmínkám nemůže konkurovat produkčním oblastem, jako je střední a jižní Morava, střední Čechy nebo Polabí.

V Kraji Vysočina je nejrozšířenější obilovinou **ozimá pšenice**, která zaujímá více než polovinu výměry osevní plochy obilovin. V roce 2018 se z této plochy sklídilo 400 tisíc tun zrna, což je proti předchozímu roku o 0,3 % méně. Druhou nejrozšířenější obilovinou je **ječmen jarní**, kterého bylo v roce 2018 sklizeno téměř 152 tisíc tun, to je více než jedna pětina z celkové sklizně obilovin.

Zcela konkurenceschopnými obilovinami pro Vysočinu jsou **žit**, **oves** a **triticale**, což vyplývá i ze srovnání výnosů s průměrem ČR v posledních pěti letech. Mezi kraji zaujímá Vysočina první místo ve sklizni žita – přes 20 tisíc tun představuje 17,4 % republikové sklizně a třetí místo po Jihočeském a Plzeňském kraji ve sklizni ovsa – více než 20 tisíc tun představovalo 13,5 % z celkové sklizně ovsa v ČR. U hybridní obiloviny **triticale** je zaznamenána čtvrtá nejvyšší sklizeň mezi kraji – přes 20 tisíc tun znamenalo 11,7 % z celkové sklizně této plodiny v ČR. Tyto druhy obilovin se však pěstují na podstatně menší výměře. Triticale a oves slouží spíše ke krmným účelům. Naopak žitná mouka a ovesné vločky jsou typickou potravinářskou surovinou. Plocha žita se proti roku 2017 o třetinu zvýšila, naopak menší výměra byla evidována u ovsa (-2,8 %) a triticale (-3,5 %).

Kukuřice na zrno se na Vysočině pěstuje pouze okrajově, její rozloha v roce 2018 představovala pouze 1,3 % celkové výměry obilovin. Hektarový výnos byl předchozímu roku nižší o 12 procent.

Ve sklizni **luskovin** se Vysočina umístila s produkcí 8 046 tun na třetím místě za Středočeským a Jihomoravským krajem. Sklizeň **řepky** byla také třetí nejvyšší za Středočeským a Jihočeským krajem. Plochy řepky byly proti předchozímu roku rozšířeny o 1 873 ha, tj. +4,6 %, sklizeň přesáhla 150 tisíc tun při výnosu 3,5 tuny z hektaru.

Vysočina je tradičně dominantním krajem v pěstování brambor. Také v roce 2018 se kraj podílel jednou třetinou na celkové produkci brambor v ČR. **Ostatních brambor** (konzumní + průmyslové) bylo na Vysočině sklizeno přes 156 tisíc tun, což je proti sklizni v roce 2017 o 45 tisíc tun méně. Výměra brambor zůstala mírně pod úrovní předchozího roku, ale rozhodující pro výši produkce byl nižší hektarový výnos, neboť z každého hektaru bylo sklizeno o více než pět tun méně než v předchozím roce.

Z ostatních zemědělských plodin zaujímá Vysočina první místo ve sklizni **pícnin na orné půdě** (v seně) a **kukuřice na zeleno a siláž** (v obou případech kolem 17 % z produkce ČR), což koresponduje s vysokými stavy skotu a také s vyšším stupněm zornění v méně příznivých oblastech. Na čtvrtém místě za Jihočeským, Plzeňským a Moravskoslezským krajem je sklizeň píce v seně z **trvalých travních porostů** (8,6 % produkce ČR).

V hospodářském roce 2017/2018 spotřebovali zemědělci na Vysočině téměř 39 tisíc tun **minerálních hnojiv v čistých živinách**, z toho 73 % tvořila hnojiva dusíkatá. Spotřeba **statkových hnojiv** představovala celkem 2 145 tisíc tun, přičemž 57 % připadá na hnůj. **Vápenných hnojiv** bylo spotřebováno 69 tisíc tun.

Sklizeň zemědělských plodin v Kraji Vysočina v roce 2018

Plodina	Plocha			Hektarový výnos			Sklizeň		
	rok 2018	změna proti roku 2017		rok 2018	změna proti roku 2017		rok 2018	změna proti roku 2017	
	v hektarech	v %		v tunách	v %		v tunách	v %	
Obiloviny celkem	133 502	-3	100,0	5,22	0,01	100,3	697 544	1 902	100,3
pšenice ozimá	71 742	345	100,5	5,58	-0,04	99,3	400 576	-1 033	99,7
pšenice jarní	2 554	-726	77,9	4,05	0,25	106,6	10 341	-2 116	83,0
žito ozimé a jarní	4 301	1 070	133,1	4,87	-0,39	92,5	20 931	3 936	123,2
ječmen ozimý	12 468	974	108,5	4,88	-0,75	86,7	60 806	-3 814	94,1
ječmen jarní	30 143	-1 667	94,8	5,03	0,37	107,9	151 753	3 363	102,3
oves	5 648	-161	97,2	3,65	0,36	111,1	20 612	1 526	108,0
triticale	4 474	-164	96,5	4,52	-0,25	94,7	20 224	-1 910	91,4
kukuřice na zrno	1 744	439	133,6	6,47	-0,90	87,8	11 292	1 670	117,4
Luskoviny celkem	3 354	-410	89,1	2,40	0,22	110,3	8 046	-140	98,3
Brambory ostatní ^{*)}	5 728	-460	92,6	27,27	-5,30	83,7	156 175	-45 372	77,5
Cukrovka technická	210	-142	59,6	56,31	-12,95	81,3	11 800	-12 561	48,4
Řepka	43 032	1 873	104,6	3,50	0,61	120,9	150 663	31 474	126,4
Pícniny na or. půdě celkem (přepočteno na seno)	79 986	-707	99,1	8,46	-1,34	86,3	676 784	-114 421	85,5
Kukuřice na zeleno a siláž	37 644	-481	98,7	29,99	-4,82	86,2	1 128 982	-198 031	85,1
Trvalé travní porosty (přepočteno na seno)	82 691	197	100,2	2,54	-0,82	75,7	210 411	-66 938	75,9

^{*)}brambory ostatní zahrnují brambory konzumní a průmyslové

Sklizeň zemědělských plodin v Kraji Vysočina v porovnání s ČR v roce 2018

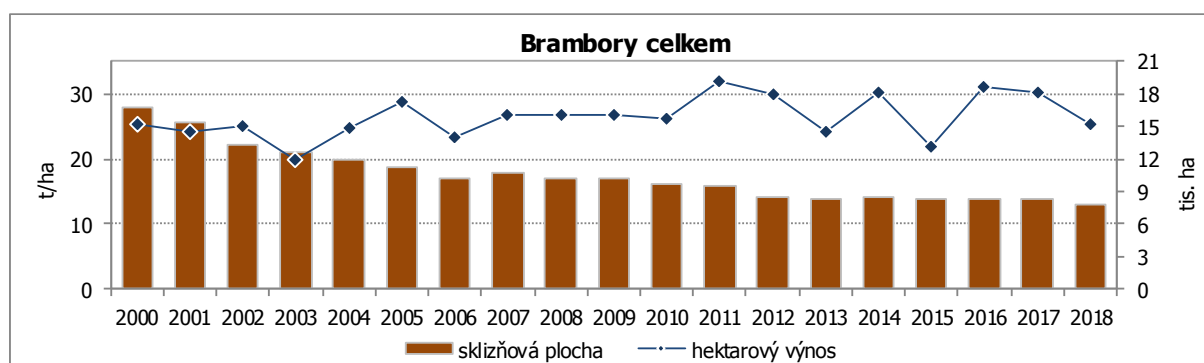
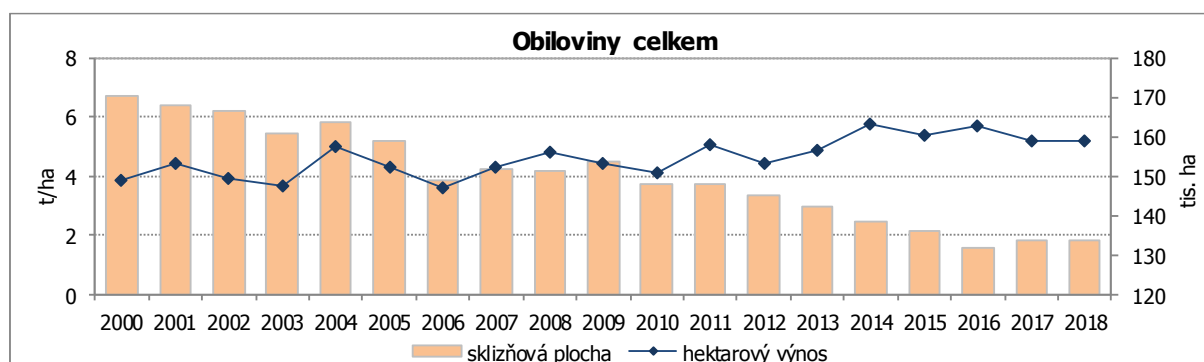
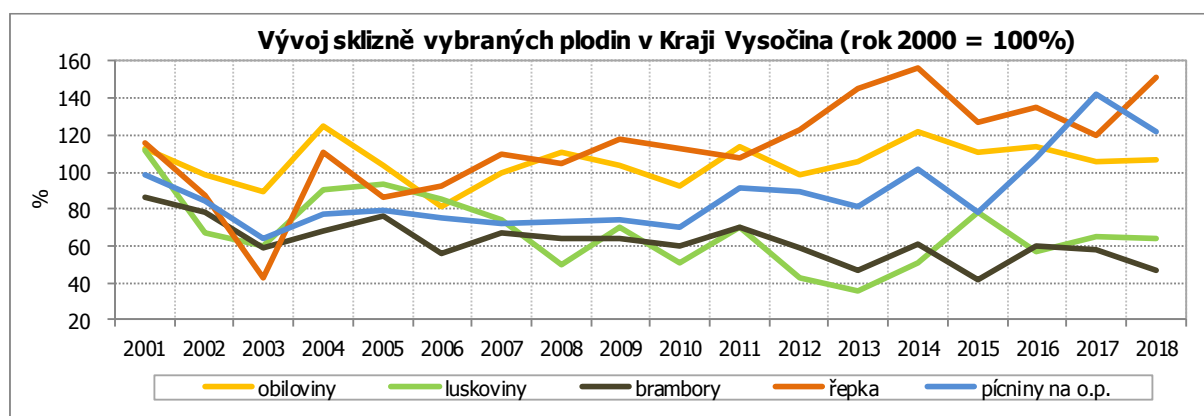
Plodina	Plocha v hektarech			Výnos v t/ha		Sklizeň v tunách		
	ČR	Kraj Vysočina	podíl na ČR v %	ČR	Kraj Vysočina	ČR	Kraj Vysočina	podíl na ČR v %
Obiloviny celkem	1 338 780	133 502	10,0	5,21	5,22	6 970 919	697 544	10,0
pšenice ozimá	773 678	71 742	9,3	5,46	5,58	4 227 344	400 576	9,5
pšenice jarní	46 012	2 554	5,6	4,14	4,05	190 497	10 341	5,4
žito ozimé a jarní	25 355	4 301	17,0	4,74	4,87	120 160	20 931	17,4
ječmen ozimý	102 602	12 468	12,2	4,98	4,88	510 562	60 806	11,9
ječmen jarní	222 122	30 143	13,6	4,93	5,03	1 095 472	151 753	13,9
oves	42 821	5 648	13,2	3,56	3,65	152 656	20 612	13,5
triticale	37 851	4 474	11,8	4,55	4,52	172 154	20 224	11,7
kukuřice na zrno	81 851	1 744	2,1	5,98	6,47	489 154	11 292	2,3
Luskoviny celkem	35 153	3 354	9,5	2,26	2,40	79 515	8 046	10,1
Brambory ostatní ^{*)}	19 228	5 728	29,8	26,16	27,27	502 961	156 175	31,1
Cukrovka technická	64 760	210	0,3	57,51	56,31	3 724 309	11 800	0,3
Řepka	411 802	43 032	10,4	3,43	3,50	1 410 769	150 663	10,7
Pícniny na or. půdě celkem (přepočteno na seno)	468 604	79 986	17,1	8,47	8,46	3 967 377	676 784	17,1
Kukuřice na zeleno a siláž	224 105	37 644	16,8	29,84	29,99	6 686 996	1 128 982	16,9
Trvalé travní porosty (přepočteno na seno)	971 791	82 691	8,5	2,52	2,54	2 450 340	210 411	8,6

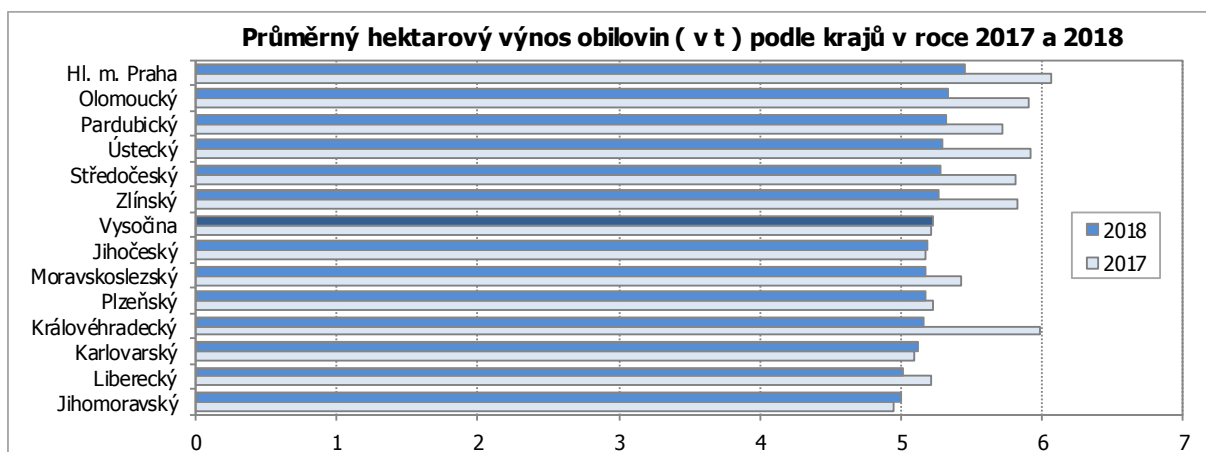
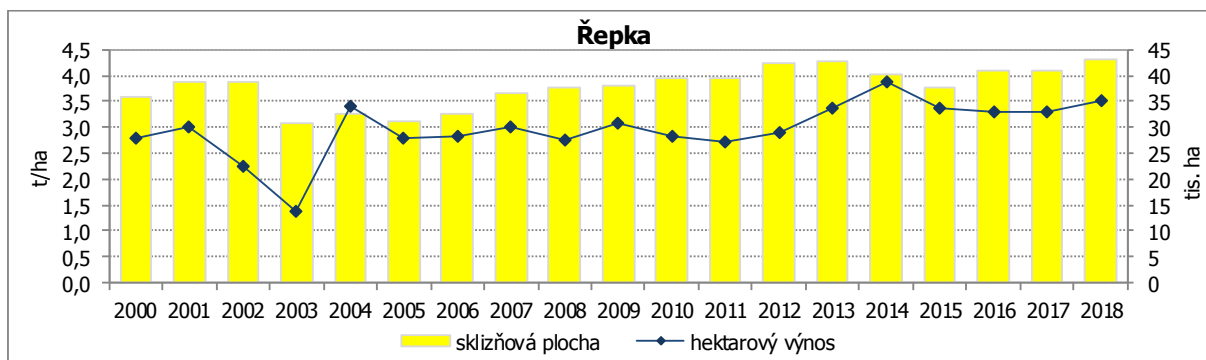
^{*)}brambory ostatní zahrnují brambory konzumní a průmyslové

Spotřeba hnojiv za hospodářský rok 2017/2018^{*)}

	Česká republika				Kraj Vysočina			
	hospodářský rok			index (2017/2018)/ (2016/2017)	hospodářský rok			index (2017/2018)/ (2016/2017)
	2015/2016	2016/2017	2017/2018		2015/2016	2016/2017	2017/2018	
	v tunách			v %	v tunách			v %
Minerální hnojiva v čistých živinách								
celkem	357 668	380 659	374 995	98,5	35 584	36 822	38 985	105,9
v tom: dusíkatá (N)	270 023	285 739	281 271	98,4	27 374	28 350	29 362	103,6
fosforečná (P2O5)	52 005	56 194	54 969	97,8	4 868	5 116	5 504	107,6
draselná (K2O)	35 641	38 725	38 755	100,1	3 342	3 356	4 119	122,7
Statková hnojiva celkem	13 330 256	12 911 883	13 341 814	103,3	2 149 459	2 075 518	2 144 675	103,3
v tom: hnůj	7 388 941	7 113 348	7 259 277	102,1	1 213 128	1 157 714	1 219 043	105,3
keжда	3 017 418	3 070 163	3 208 994	104,5	503 904	488 012	505 717	103,6
močůvka	1 479 329	1 312 973	1 263 519	96,2	287 908	285 615	220 521	77,2
ostatní	1 444 569	1 415 400	1 610 025	113,8	144 518	144 176	199 395	138,3
Vápenatá hnojiva ve zboží	352 570	345 041	408 365	118,4	54 638	60 625	68 941	113,7
Organická hnojiva	4 311 639	4 658 473	4 525 178	97,1	789 797	780 498	784 187	100,5
Organominerální hnojiva	91 360	70 994	72 021	101,4	5	-	715	x

^{*)} Není zahrnuta spotřeba hnojiv za malá hospodářství samostatně hospodařících rolníků, kteří nepředkládají výkazy

Kontakt:

Ing. Miloslav Witz
 Krajská správa ČSÚ v Jihlavě
 e-mail: miloslav.witz@czso.cz
 Tel.: 567 109 081

Podrobné informace najdete v publikaci:

[Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin - 2018](#)